

Notitie over branding van het beroep van PA

Het bestuur van NAPA heeft na goedkeuring door de ledenraad het besluit genomen om de naam Physician Assistant niet te wijzigen en beter te branden.

Aanleiding

Begin deze eeuw is het beroep physician assistant in Nederland geïntroduceerd. Het beroep is in de Verenigde Staten in deze vorm (met veel zelfstandigheid) ontstaan en bij de introductie in Nederland is gewerkt met dezelfde naam. Bij de opname van de beroepstitel physician assistant in het experimenteerartikel van de wet BIG in 2012, zijn al de eerste vragen en discussies over eventuele andere naam gevoerd. Er zijn een aantal suggesties naar voren gekomen, maar die hadden geen draagvlak onder een deel van de artsen. Het ministerie van VWS heeft ingestemd om de Engelse naam in de wet op te nemen. Een van de argumenten was dat we daarmee aansluiten bij de internationale naam die in de VS wordt gebruikt.

In de Verenigde Staten is enkele jaren geleden de discussie gevoerd om de naam physician assistant te veranderen in physician associate. Sindsdien laait de discussie ook in Nederland op. In Verenigd Koninkrijk wordt de naam physician associate gebruikt. In Canada en Duitsland wordt physician assistant gebruikt. Overigens: in de VS beslist elke staat over naamswijziging, dit gebeurt niet op federaal niveau. Het blijkt een moeizaam en langdurig traject te zijn dat nog maar in een enkele staat geleid heeft tot naamswijziging.

Daarnaast is in Nederland bij de behandeling van het voorstel om de PA definitief in de wet BIG op te nemen de wens geuit (door een deel van de Tweede Kamerleden) om de naam te veranderen in een Nederlandse naam, omdat de naam physician assistant lastig is uit te spreken en te spellen. Ook daarna wordt deze vraag bij diverse werkbezoeken met politici aan NAPA gesteld.

De naam en het beroep van de physician assistant zijn na 20 jaar nog niet bekend genoeg, een andere naam zou dit probleem deels verhelpen, is de gedachte.

Ledenraadpleging NAPA

Het bestuur van NAPA is sinds 2022 bezig om in gesprek te gaan met de leden over de mogelijke voor- en nadelen van verschillende scenario's. Hieronder is een overzicht van de verschillende raadplegingen weergegeven:

- Bespreking in de ledenraad (mei 2022);
- Bespreking tijdens de algemene ledenbijeenkomst op PA-Invest (nov 2022);

- Meting via Mentimeter en online enquête over voorkeuren voor verschillende scenario's (dec 2022);
- Online webinar met branding experts Karel-Jan Alsem en Ronald ... (dec 2022);
- Vraag uitgezet bij WePublic om in gesprek te gaan met het ministerie van VWS over de wenselijkheid van naamswijziging in het licht van de lopende evaluatie van de wet BIG (maart-juli 2023);
- Interview met V&VN VS en NVBMH over hun ervaringen met naamswijziging;
- Het grote zorgdebat met de leden onder leiding van een professionele debater (dec 2023).

Voor- en nadelen per scenario

Tijdens de verschillende overlegmomenten zijn meerdere voor- en nadelen per scenario naar voren gekomen. Hieronder is een overzicht weergegeven.

Scenario 1: huidige naam behouden PHYSICIAN ASSISTANT

Spreek uit: fízísjan asístant / PA: Pee eii (als in 'day')

	VOORDELEN	NADELEN
1	Er verandert niets	De naam is een tongbreker
2	De naam bestaat al 20 jaar, we zijn al 20 jaar de naam aan het laden	Moeilijk te schrijven
3	Waarom veranderen, wat is je doel? Positionering zit niet in de naam maar in het beroep en het individu	De afkorting heeft in NL meer betekenissen (personal assistant, public affairs)
4	De naam is al (in behoorlijke mate) bekend in Nederland en daarbuiten	PA's, PA is lastige afkorting
5	Geen verwarring door een nieuwe naam, die naast de 'oude' naam gaat bestaan	Verwarring met doktersassistenten
6	Geen administratieve rompslomp en wijziging van naam en logo op vele plekken	Het woord 'Assistent' past niet bij zelfstandige bevoegdheid van een PA
7	Geen wetswijziging nodig	Waarom volgend zijn aan VS en VK? In Canada en Duitsland wordt physician assistant gebruikt
8	Naam van de opleiding hoeft niet veranderd te worden (MPA)	De politiek vraagt om een betere Nederlandse naam
9	Geld en energie beter besteden aan bestendigen huidige naam	Ook voor artsen vaak onduidelijk wat PA's kunnen, mogen, doen, een Nederlandse naam zou daarbij helpen
10	Afkorting PA is makkelijk uit te spreken	Het woord 'assistent' is nadelig in FWG. Bijv. 'technisch geneeskundige' scoort beter
11	PA is in binnen- en buitenland bekend en makkelijk te gebruiken	De naam is een tongbreker
12	Aansluiten bij internationale context	
13	Bij publicaties in internationale/wetenschappelijke artikelen is PA bekender en handiger	
14	Landsgrenzen vervagen, meer mensen met niet-Nederlandse (taal)achtergrond	
15	Nieuwe generatie groeit op met Engels, is meer gewend aan Engelse namen	
16	Het gaat om de bekendheid van het beroep, niet om de naam (bijv. weten patiënten wat een hematoloog of endocrinoloog is?)	

Scenario 2: naam wijzigen in PHYSICIAN ASSOCIATE

Spreek uit: *fizísjan asósiat* / PA: *Pee eii* (als in 'day')

	VOORDELEN	NADELEN
1	'Associate' past beter bij de positie en zelfstandigheid van de PA	'Associate' staat voor gelijkwaardigheid, kan weerstand geven bij artsen
2	'Associate' straalt meer gelijkwaardigheid uit (met artsen)	'Assistant' kan helpen bij het opbouwen van een relatie met artsen, vertrouwen winnen en bijdragen aan taakherschikking
3	De afkorting 'PA' blijft hetzelfde en is makkelijk uit te spreken	Naamswijziging duurt jaren om wet te wijzigen
4	De naam 'NAPA' blijft hetzelfde	VWS accepteert geen (nieuwe) Engelse naam in wet BIG, physician assistant was hoge uitzondering. Voorbeeld van Nurse Practitioners. Zij zijn in het verleden door VWS 'gedwongen' om naam te wijzigen in Nederlandse naam.
5	Een moeilijke naam klinkt deftig en heeft de associatie 'hoogopgeleid' (en dus kundig)	VWS gaat nieuwe commissie in het leven roepen om de naam te beoordelen. Het is onbekend wanneer deze commissie er komt en wie er zitting in hebben
6	Volgen wat grote landen doen, m.n. VS, UK. Nederland behoort tot de toplanden met PA's	De buitenwereld vraagt er niet om: overheid, burgers, werkgevers, samenwerkende instanties
7	Belangrijk voor de doorontwikkeling van het beroep	We worden niet gedwongen tot naamswijziging
8	PA is in binnen- en buitenland bekend en makkelijk te gebruiken	Het duurt lang om een naam te laden, inspanningen van de afgelopen 20 jaar gaan verloren
9	Aansluiten bij internationale context	Geld en energie beter besteden aan bestendige huidige naam
10	Bij publicaties in internationale/ wetenschappelijke artikelen is PA bekender en handiger	Naamswijziging kost heel erg veel geld en energie
11	Landsgrenzen vervagen, meer mensen met niet-Nederlandse (taal)achtergrond	
12	Nieuwe generatie groeit op met Engels, is meer gewend aan Engelse namen	
13	Het gaat om de bekendheid van het beroep, niet om de naam (bijv. weten patiënten wat een hematoloog of endocrinoloog is?)	
14	'Associate' past beter bij de positie en zelfstandigheid van de PA	
15	'Associate' straalt meer gelijkwaardigheid uit (met artsen)	
16	De afkorting 'PA' blijft hetzelfde en is makkelijk uit te spreken	

Scenario 3: naam wijzigen in NEDERLANDSE NAAM

	VOORDELEN	NADELEN
1	Makkelijker uit te spreken	Er bestaan veel andere beroepen met Engelse naam (controller, manager, CEO)
2	Meer verbinding voor de patiënt, duidelijker voor de patiënt	Hoge kosten en veel werk om overall naam en logo te wijzigen
3	Makkelijker voor laaggeletterden	De naam NAPA moet dan veranderen, het is nu een combinatie NL en Engels
4	De politiek vraagt erom	Er zijn wel ideeën geopperd, maar dé Nederlandse naam is nog niet gevonden
5	Pers en andere externe partijen verzinnen soms een andere naam voor algemeen publiek, het is beter om zelf een naam te bedenken	Het is moeilijk om een onderscheidende naam in het Nederlands te vinden, er mag geen titel of opleidingstitel in zitten, bovendien moet het niet te algemeen zijn
6	Trots op een Nederlandse naam, 'Hollands glorie', net als andere BIG-beroepen	De gemiddelde Nederlander bestaat niet, je vindt nooit een naam die voor alle Nederlanders direct duidelijk is en goed uit te spreken
7	Bij de huidige naam is niet meteen duidelijk dat het een medische professional is	Ook bij een Nederlandse naam zal je moeten uitleggen wat een PA doet, kan en mag
8	Nu is het moment om de naam te wijzigen; de groep PA's wordt steeds groter	Met Engelse naam beter aansluiten bij internationale context
9	Er is draagvlak bij VWS: NP en BMH zijn aangesproken op hun Engelse naam en moesten hun naam wijzigen	Bij publicaties in internationale/wetenschappelijke artikelen is PA bekender en handiger dan een Nederlandse naam
10	Met een Nederlandse naam kun je duidelijker maken wat het beroep inhoudt. Dit kan het beroep en taakherschikking een boost geven	Landsgrenzen vervagen, meer mensen met niet-Nederlandse (taal)achtergrond
11	Een naamsverandering naar Nederlandse naam genereert media-aandacht	Nieuwe generatie groeit op met Engels, is meer gewend aan Engelse namen
12	Goede impact op samenwerking met VS'en met beiden een Nederlandse naam, niet meer het buitenbeentje zijn, 'Like an Englishman in NY';-)	Als je niet weet wat een physician assistant is, kun je het op internet opzoeken, daar is geen andere naam voor nodig
13		Branden kan beter, de huidige naam laden kan nog beter

Interviews stakeholders

Uit de interviews met de betrokkenen uit de beroepsvereniging van verpleegkundig specialisten en de bachelor medisch hulpverleners is gesproken over hun ervaringen bij de wijziging van de naam.

De VS'en hebben de naam nurse practitioner gewijzigd naar verpleegkundig specialist. Uit het interview kwam naar voren dat dit geen eigen keuze was van de beroepsgroep, maar een wens van het ministerie. Tevens is de naam verpleegkundig specialist door het ministerie in het leven geroepen, analoog aan de geneeskundig specialist (beide beroepen hebben een specialisten titel conform artikel 14 wet BIG). De nadelen zijn o.a. dat de naam nurse practitioner nog steeds in de naam van de opleiding terugkomt, er altijd uitleg nodig is wat een verpleegkundig specialist is en doet en daarnaast verwarring bestaat tussen de gespecialiseerde verpleegkundige; en soms wordt er ook gedacht dat het beroep nurse practitioner nog bestaat.

Bij de bachelor medisch hulpverleners is bij de evaluatie van het experimenteerartikel naar voren gekomen dat voor een definitieve opname in de wet BIG een nieuwe naam bedacht moet worden, omdat de opleidingstitel bachelor niet gebruikt mag worden voor een beroepstitel. Tevens dient een nieuwe naam voldoende onderscheidend te zijn ten opzichte van de andere beroepen in de zorg en niet te algemeen zijn. Het voorstel om alleen bachelor er af te halen en medisch hulpverlener als naam te houden wordt niet geaccepteerd.

Wepublic heeft in opdracht van het bestuur de betrokken ambtenaar bij het ministerie van VWS bevestigd over de wenselijkheid en haalbaarheid van een eventuele naamswijziging. Hieronder volgt de tekst uit de rapportage:

‘Er is een oriënterend gesprek geweest met het ministerie van VWS om te onderzoeken of het mogelijk is om de naam te wijzigen in de BIG. Voor een naamswijziging van de physician assistant als beroep is een wetswijziging van de wet BIG nodig, inclusief de onderliggende regelingen. Op dit moment wordt er gewerkt aan de modernisering van de wet BIG. Naar verwachting wordt dit wetsvoorstel binnen 2-3 jaar voorgelegd aan de Tweede Kamer. Waarschijnlijk gaat het volgende kabinet hier concreet mee aan de slag. Dat betekent niet dat communicatie over het beroep ‘on hold’ moet staan. Vanuit communicatie kan er alvast ingezet worden op het verstevigen van relaties en de zichtbaarheid voor de meerwaarde voor het beroep.’

In het Platform Zorgmasters zijn vertegenwoordigers van de aangesloten koepelorganisaties informeel bevestigd naar hun mening over diverse scenario’s. Zij waren unaniem van mening dat een naamswijziging een paar stappen terug zou betekenen, terwijl iedereen er de laatste jaren hard aan heeft gewerkt om de bekendheid met het beroep onder eigen achterban te vergoten.

Voorstellen voor nieuwe Nederlandse naam

Er zijn diverse voorstellen gedaan door eerdere besturen en ook door de leden en de vertegenwoordigers in de ledenraad voor een nieuwe Nederlandse naam. Hieronder zijn de voorstellen weergegeven met daarbij mogelijke opmerkingen op basis van de kennis die er op dit moment is over de criteria waar een beroepsnaam aan moet voldoen.

Voorstel	Opmerking bij het voorstel
Naar analogie van technisch geneeskundige (klinisch technoloog¹): algemeen geneeskundige of medisch geneeskundige Algemeen medicus	Te algemeen / onvoldoende onderscheidend, net als medisch hulpverlener
Geneeskundig professional	Te algemeen / onvoldoende onderscheidend, net als medisch hulpverlener
Geneeskundig specialist	Dat is al een beschermde titel voor alle artsen die een specialistentitel hebben

¹ Vanaf 1 juli 2020 is de Technisch Geneeskundige, onder de titel Klinisch Technoloog (KT), definitief opgenomen als artikel-3 beroep in de wet BIG. De formele beroepstitel is dus Klinisch Technoloog.

Medisch behandel specialist	Je mag je alleen een specialist noemen als je in art 14 van de wet BIG bent opgenomen, de PA is een basisberoep cf art 3 wet BIG
Medisch behandelaar	Te algemeen / onvoldoende onderscheidend, net als medisch hulpverlener
Medisch professional	Te algemeen / onvoldoende onderscheidend, net als medisch hulpverlener
Geneeskundig assistent of Geneeskundig ondersteuner	Is uit een eerdere peiling onder de leden naar voren gekomen als alternatief voor physician assistant. In beide voorstellen komt de zelfstandige bevoegdheid onvoldoende naar voren.
Medisch geneeskundige	Te algemeen / onvoldoende onderscheidend, net als medisch hulpverlener
Medisch kundige	Te algemeen/ onvoldoende onderscheidend, net als medisch hulpverlener
Ondersteunend geneeskundige	Geen draagvlak onder ondersteunend arts-specialisten

Los van de voor- en nadelen per scenario zijn gedurende het proces een aantal algemene overwegingen genoemd:

- Een nieuwe naam lost niet alle problemen op.
- Er zit veel gevoel en emotie bij naamgeving en bij dit traject.
- Het bestuur kiest niet de nieuwe naam. Het bestuur heeft de opdracht om dit traject te begeleiden.
- In alle drie gevallen: hoge kosten.
- Naamswijziging leidt altijd tot verwarring. Bijv. verpleegkundig specialist, was eerst nurse practitioner, deze naam is nog steeds in omloop, bijv. bij de MANP-opleiding.
- Alles wat geen dokter of verpleegkundige is, moet je uitleggen.
- In alle gevallen is 'branding' en het laden van de naam en het beroep noodzakelijk.
- Alle physician assistants hebben de taak hun eigen beroep uit te dragen, bij te dragen aan positionering en uitleg te geven over het beroep – ongeacht de naam.
- Ongeacht de keuze: er is een enthousiaste massa nodig, dus meer dan 1/3 van de leden.
- Voor de patiënt maakt het niets uit, hij zal het niet merken, het gaat om de medische zorg die je levert.
- De PA wil waardering en erkenning. De naam mag niet in de weg staan, maar helpend zijn, zodat er geen discussie of onduidelijkheid is over het beroep.

Bijlage Internationale beroepstitels voor PA

- **Physician Assistant:** Afghanistan, Australië, Bulgarije, Canada, Duitsland, Ghana, India, Israel, Nederland, Saudi- Arabie, Taiwan, USA
- **Physician Associate:** Ierland, Nieuw Zeeland, Scotland, verenigd Koninkrijk, USA (future)
- **Clinical Officer/ Associate:** Angola, Burkina Faso, Burundi, Gabon, Guinea, Kenia, Malawi, Namibia, Rwanda, Zuid Afrika, Zuid Soudan, Uganda, Zambia
- **Medical Assistant:** Bangladesh, Laos, Malaysia, Togo
- **Health Assistant:** Nepal
- **(Community) health (care) officer:** Cape Verde, Ethiopie, Mauritius, Myanmar, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Tonga, Zimbabwe
- **(Assistant) Medical Officer:** China, Tanzania
- **Feldsher:** Mongolia, Rusland
- **Health/Medical Extension Offer:** Guyana, Papua New Guinea

Bron: <https://www.ifpacs.org/>